

总领馆月评

Çin Halk Cumhuriyeti İstanbul Başkonsolosluğu
Aylık Değerlendirme Raporu

2021 年 8 月

Ağustos 2021

I. Çin'in Ulusal Ekonomisinin Ocak-Haziran 2021 Ana Göstergeleri

Gösterge	Birim	Haziran		Ocak-Haziran	
		Değer	Yıllık Değişim (%)	Değer	Yıllık Değişim (%)
1.GSYH	100 milyon yuan	-	-	532167	12.7
2.Dış ticaret					
Dış ticaret hacmi	100 milyon yuan	32916	22.0	180651	27.1
İhracat	100 milyon yuan	18122	20.2	98493	28.1
İthalat	100 milyon yuan	14794	24.2	82157	25.9
3.Sanayide Elektrik Üretimi	100 milyon kilovat saat	4747	8.5	26127	16.5
4.Hizmet Üretim Endeksi	%	-	10.9	-	21.5
5.Sabit Varlıklara Yatırım (çiftçiler hariç)	100 milyon yuan	-	-	255900	12.6
6.Tüketim Mallarının Toplam Perakende	100 milyon yuan	37586	12.1	211904	23.0
Fiziksel ürünlerin online Perakende Satışları	100 milyon yuan	-	-	50263	18.7
7.Tüketici Fiyat Endeksi	%	-	1.1	-	0.5
8.Kentsel Alanlarda İşsizlik	%	5	-	-	-
9.Kişi Başına Harcanabilir Kişisel Gelir	yuan	-	-	17642	12.0
Kişi Başına Tüketim Harcaması	yuan	-	-	11471	17.4
10.Ulusal Genel Kamu Bütçesi Gelirleri	100 milyon yuan	-	-	117116	21.8
Ulusal Genel Kamu Bütçesi harcamaları	100 milyon yuan	-	-	121676	4.5
11.İmalat Sanayi Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI)*	%	50.9	-0.1	-	-
İmalat Dışı Ticari Faaliyet Endeksi*	%	53.5	-1.7	-	-
12.Ülkede Fiilen Kullanılan Yabancı Sermaye	100 milyon yuan	-	-	6078.4	28.7

II. Karşılıklı yarar sağlayan iş birliklerini güçlendirmek Çin ve Türk halklarının daha iyi bir yaşam sürmesinin ortaklaşa gerçekleştirilmesinin önünü açmaktadır

Son günlerde, Çin Ulusal İstatistik Bürosu (NBS) 2021'in ilk yarısına ait ekonomik büyüme verilerini yayınladı. İstatistiklere göre, Çin'in yılın ilk yarısında GSYİH'sı karşılaştırılabilir fiyatlarla yıllık %12,7 artarak 53,2 trilyon yuan (yaklaşık 8,2 trilyon dolar) oldu. Çin, 2020'de Covid-19 salgınının küresel ekonomideki etkisinin üstesinden gelmede liderlik yaparak pozitif ekonomik büyümeyi ve 100 trilyon Yuan'i (yaklaşık 14,7 trilyon dolar) aşan GSYİH'yi gerçekleştirmiştir. Bu yılın ilk yarısında Çin ekonomisi bir kez daha zor bir sürece rağmen başarılarla imza atmıştır. Bu rakamların gerçekleşmesinde önemli itici güç halkın daha iyi bir yaşam sürmesi odaklıdır.

Çin Devlet Başkanı Xi Jinping 2012'de "Halkın daha iyi bir yaşam sürmesi hedefimizdir" şeklinde ifade etmişti. 1 Temmuz'da Xi Jinping, Çin Komünist Partisi'nin kuruluşunun 100. yıl dönümü münasebetiyle düzenlenen törende "halkın daha iyi bir yaşam sürmesini gerçekleştirmek için yorulmadan çalışmaya devam etme" çağrısında bulundu. Halk merkezli kalkınma felsefesini sürdürerek, kalkınmanın halkın çıkarlarına hizmet etmesi, halkın desteğine dayanması ve kalkınmanın meyvelerinin halka eşit paylaşılması konusunda ısrar ediyoruz. "Yenilikçi, eş güdümlü, yeşil, dışa açık ve paylaşım dayalı" kalkınma konseptine uygun olarak, yüksek kaliteli ekonomik kalkınmayı teşvik etmek için çaba gösteriyoruz.

Halkın daha iyi bir yaşam sürmesini gerçekleştirmek amacıyla inovasyona dayalı kalkınma önemle teşvik edilmektedir. Çin'de son yıllarda Tiangong uzay istasyonu, Jiaolong insanlı derin deniz araştırma dalgıcı, Tianyan radyo teleskobu, Wukong karanlık maddeyi araştırma uydusu, Mozi Kuantum Bilimi deneysel uydusu, Büyük yolcu uçağı, yüksek hızlı tren ve Beidou uydusu vb. önemli yenilikler durmaksızın kendini göstermiştir. Kısa bir süre önce, Tianwen-1 uzay aracı Mars'a

başarıyla iniş gerçekleştirmiş ve Shenzhou 12 uzay aracı başarıyla fırlatılmıştır. Covid-19 salgınına karşı mücadelede Çinli bilim ve teknoloji çalışanlarının, hastalığın tedavisi, aşı araştırma-geliştirme, salgının önlenmesi ve kontrolü gibi birçok önemli alanda bilimsel araştırma yürütmeleri gerek salgının önlenmesi ve kontrol edilmesinde gerekse sosyal kalkınmayı koordine etme yönlerinde büyük destek ve katkı sağlamıştır.

Halkın daha iyi bir yaşam sürmesini gerçekleştirmek amacıyla eş güdümlü kalkınma güçlü bir şekilde teşvik edilmektedir. Çin, batı bölgesinin kalkınması, kuzeydoğu ve diğer eski sanayi üslerinin yeniden canlandırılması, merkezi bölgenin yükselişi gibi önemli ve eş güdümlü bölgesel kalkınma stratejilerini şiddetle teşvik etmektedir. Kentsel yığılmanın dayanak noktası olduğu büyük, orta ve küçük şehirler ile küçük kasabaların koordineli gelişimi ile bir kentsel doku inşa edilecek ve tarımdan aktarılan nüfusun kentleşmesi hızlandırılacaktır. 2016'dan 2020'ye kadar Çin, 100 milyon tarımsal nüfusun ve diğer kalıcı sakinlerinin kentsel yerleşme süreçlerini gerçekleştirmiştir. Bu yılın ilk yarısında Çin'de kentsel nüfusun kişi başına harcanabilir geliri bir önceki yıla göre %11,4, kırsal nüfusun kişi başına düşen harcanabilir geliri ise bir önceki yıla göre %14,6 artış göstermiştir.

Halkın daha iyi bir yaşam sürmesini gerçekleştirmek amacıyla yeşil kalkınma güçlü bir şekilde teşvik edilmektedir. “Yeşil dağlar, altın dağlardır” anlayışına göre, Çin ekolojik uygarlık inşasını önemli bir konuma yerleştirmekte ve ekonomik-sosyal kalkınmanın tüm yönlerine ve tüm sürecine entegre etmekte olup insan ile doğanın uyumlu bir şekilde bir arada yaşadığı modernleşmeyi inşa etmeye çalışmaktadır. Eylül 2020'de Çin Devlet Başkanı Xi Jinping, Çin'in 2030 yılına kadar karbondioksit emisyon zirvesine ulaşmak ve 2060 yılına kadar karbon nötrlüğünü elde etmek hedeflerini açıklamıştır. Aralık 2020'de Xi, 2030 yılına kadar Çin'in birim GSYİH başına karbondioksit emisyonununun 2005'e kıyasla %65'ten fazla düşeceğini, fosil olmayan enerjinin birincil enerji tüketiminin

yaklaşık %25'ini oluşturacağını ve orman rezervlerinin 2005 yılına oranla 6 milyar metreküp artacağını, rüzgar enerjisi ve güneş enerjisinin toplam kurulu kapasitesinin 1,2 milyar kilovat veya daha fazlasına ulaşacağını duyurmuştur. 2020'nin sonuna kadar, Çin'in yenilenebilir enerji toplam kurulu kapasitesi 930 milyon kilovata ulaşmış ve toplam kurulu kapasitenin %42.4'ünü oluşturmuş ve hidroelektrik 370 milyon kilovat, rüzgar enerjisi 280 milyon kilovat, güneş enerji üretimi 250 milyon kilovat, biyokütle enerji üretimi 29,52 milyon kilovat olmak üzere sırasıyla 16 yıl, 11 yıl, 6 yıl ve 3 yıl boyunca dünyada birinci sırada yer almıştır. 2020'de ülkenin yenilenebilir enerji üretimi 2,2 trilyon kilovat saate ulaşmış ve tüm toplumun elektrik tüketiminin %29,5'ini oluşturmuştur.

Halkın daha iyi bir yaşam sürmesini gerçekleştirmek amacıyla dışa açık kalkınma güçlü bir şekilde teşvik edilmektedir. Yeni kalkınma aşamasına dayalı olarak Çin, yeni kalkınma konsepti uygulayacak, yeni bir kalkınma modeli inşa edecek, daha yüksek düzeyde bir açık ekonomi ve yeni sistem inşa edecek, daha çekici bir iş ortamı yaratacak, Kuşak Yol'un yüksek kaliteli ortak inşasını teşvik edecek ve dünyadaki diğer ülkelerle daha yüksek düzeyde karşılıklı yarar ve kazan-kazan sonuçları elde edecektir. 2020'de Çin'in fiili yabancı sermaye kullanımını, yıllık %6,2 artışla 999,98 milyar Yuan (yıllık %4,5 artışla 144,37 milyar ABD Dolarına eşdeğer) olup, yeni bir rekora ulaşmıştır.

Halkın daha iyi bir yaşam sürmesini gerçekleştirmek amacıyla paylaşıma dayalı kalkınma önemle teşvik edilmektedir. Çin, yoksullukla mücadele çalışmalarını güçlü bir şekilde yürütmüş, bölgesel yoksulluk sorununu çözmüş ve mutlak yoksulluğu ortadan kaldırmaya yönelik çetin görevi tamamlamıştır. Reform ve dışa açılma politikasının uygulanmasından bu yana, mevcut yoksulluk kriterlerine göre Çin'de 770 milyon yoksul kırsal nüfus yoksulluktan kurtarılmış; Dünya Bankası'nın uluslararası yoksulluk kriterlerine göre, ülkenin yoksulluktan kurtarılan nüfusu aynı dönemde küresel yoksulluktan kurtarılan nüfusun %70'inden fazlasını oluşturmuştur. Çin, 1,3 milyardan fazla insanı kapsayan temel

sağlık sigortası ve yaklaşık bir milyar insanı kapsayan emeklilik sigortası ile dünyanın en büyük sosyal güvenlik sistemini kurmuştur. 1 Temmuz'da, Çin Devlet Başkanı Xi Jinping "Tüm partinin ve tüm etnik gruplardan insanların sürekli mücadelesi sayesinde, ilk yüz yıllık hedefimize ulaştık, Çin topraklarında çok yönlü orta derecede müreffeh bir toplumu başarıyla inşa ettik ve tarihsel olarak mutlak yoksulluğu ortadan kaldırdık." şeklindeki açıklamasını dünyaya duyurmuştur.

Çin ve Türkiye, tarihte insanoğluna katkıda bulunmuş, günümüzde de ulusal refah yolunda hızlı ilerleyen iki yükselen yeni ekonomidir. Her iki ülke de dünyanın en çalışkan ve disiplinli halklarına sahiptir ve daha iyi bir yaşam sürme isteği iki halkın ortak arayışıdır. Çin ve Türkiye halkların daha iyi bir yaşam sürmesi ve yüksek kaliteli ekonomik kalkınma arayışını karşılayabilme amaçlarıyla karşılıklı yarar sağlayan işbirliklerini güçlendirmelidirler.

İki ülke halkının daha iyi bir yaşam sürmesini ortaklaşa gerçekleştirebilmek amacıyla ticari iş birliğini güçlendirmeye hazırız. 1,4 milyar nüfusu ve 400 milyonu aşan orta gelir grubuyla Çin, dünyadaki en büyük potansiyele sahip olan büyük bir pazardır. Çin'in geniş iç talep pazarı, sürekli bir inovasyon potansiyeli akışını teşvik etmeye devam edecektir. Çin ve Türkiye arasındaki farklı kaynaklar ve avantajlar, güçlü ticari tamamlayıcılıklarla iki ülkenin ticari iş birliğinin güçlendirilmesi, iki ülke halkının yaşam kalitesini etkin bir şekilde iyileştirmede rol oynama potansiyeline sahiptir.

İki ülke halkının daha iyi bir yaşam sürmesini ortaklaşa gerçekleştirebilmek amacıyla bilimsel ve teknolojik iş birliğini güçlendirmeye hazırız. Birçok Çinli akıllı telefon markasının Türkiye'de yatırım yapmak suretiyle yerli üretim yapmaya başlaması Türk tüketicilere daha yüksek teknolojik ve uygun maliyetli ürünler sunmasına neden teşkil etmiştir.

İki ülke halkının daha iyi bir yaşam sürmesini ortaklaşa gerçekleştirebilmek amacıyla yeni iş alanlarında iş birliğini güçlendirmeye hazırız. Son yıllarda Çin'in online alışveriş, sınır ötesi e-ticaret, yeni medya ve diğer yeni endüstrileri, yeni iş alanları ve yeni iş modelleri hızla gelişme göstermiştir. 2020'de yeni endüstrilerin, yeni iş alanları ve yeni iş modellerinin ekonomik katma değeri 1,69 milyar yuan olup, önceki yıla göre %4,5 oranında artış göstermiş aynı dönemdeki cari fiyatlarla GSYİH büyüme oranından % 1,5 puan daha yüksek bir rakam olarak GSYİH'nın %17,08'ine eş değer olmuştur. Türkiye'nin e-ticareti gibi yeni iş alanları da yükseliş ivmesine sahiptir ve iki taraf arasında büyük bir işbirliği potansiyeli bulunmaktadır.

İki ülke halkının daha iyi bir yaşam sürmesini ortaklaşa gerçekleştirebilmek amacıyla düşük karbonlu ticari iş birliğini güçlendirmeye hazırız. Çin'de çok sayıda yenilenebilir enerji araç üreticisi bulunmakta olup yenilenebilir enerji araç sayısı 5 milyonu aşmıştır. Türk araç üreticileri aktif olarak yerli otomobil markaları geliştirmektedir ve iki taraf sermaye ve teknoloji açısından iş birliği kurabilme potansiyeline sahiptir.

İki ülke halkının daha iyi bir yaşam sürmesini ortaklaşa gerçekleştirebilmek için Kuşak Yol çerçevesinde altyapı iş birliğini güçlendirmeye hazırız. Çin ve Türkiye yüksek hızlı demir yolu ve liman gibi altyapı iş birliğini güçlendirebilir ve altyapının birbirine bağlanmasını ortaklaşa teşvik edebilir.

İki ülke halkının daha iyi bir yaşam sürmesini ortaklaşa gerçekleştirmek için finansal iş birliğini güçlendirmeye hazırız. Kısa bir süre önce Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan Çin ve Türkiye'nin SWAP ölçeğini 6 milyar ABD Dolarına çıkardığını duyurmuştur. İki ülke şirketlerinin ticaret ve finansman maliyetlerini etkin bir şekilde düşürmelerine ve finansal riskleri çözmelerine yardımcı olmak için daha fazla finansal iş birliği yöntemini Türk tarafıyla keşfetmeye

çalışmaya hazırız.

İki ülke halkının daha iyi bir yaşam sürmesini ortaklaşa gerçekleştirebilmek amacıyla tıbbi iş birliğini güçlendirmeye hazırız. Çin menşeli aşuların katkısıyla Türkiye, Covid-19 salgınıyla hızlı ve etkin mücadelesini sürdürmektedir. İki ülke, halkının sağlıklı yaşam ihtiyaçlarını karşılayabilmek için biyotıp ve tıbbi ekipman vb. alanlarda iş birliğini güçlendirebilir.

Kısa bir zaman önce, Çin Devlet Başkanı Xi Jinping, Cumhurbaşkanı Erdoğan ile yaptığı telefon görüşmesinde, Çin-Türkiye stratejik iş birliği ilişkilerinin daha da gelişmesini teşvik etmek için Çin tarafının Türkiye ile birlikte çaba sarf etmeye hazır olduğunu ifade etmiştir. Çin ile Türkiye arasındaki diplomatik ilişkilerin kuruluşunun 50. yıl dönümünü yeni kutladık. İki ülkenin dostane işbirliğinin yeni başlangıcında, Türkiye ile iş birliğini güçlendirmeye, Kuşak Yol ve Orta Koridor'unu uyumlaştırmaya, ikili ticaret yapısını optimize etmek yönünde yeni fikir sağlamaya ve gerekli önlemleri keşfetmeye, ekonomik ve ticari iş birliği düzeyini yükseltmeye ve daha fazla somut iş birliği sonuçlarının elde edilmesini teşvik etmeye hazırız.

III. Çin, COVID-19 Kaynak Araştırmasının Siyasallaştırılmasına Kararlılıkla Karşı Çıkmaktadır

Çin'in küresel COVID-19 kaynak araştırması konusundaki tutumu tutarlı ve nettir. İlk olarak, kaynak araştırması bilimsel bir sorudur. Sadece bilim insanları koronavirüsün hayvansal kaynağını ve insana bulaşma yolunu araştırıp bulmalıdır. Kendi siyasi çıkarları için hayatları hiçe saymaya, bilimsel soruyu siyasallaştırmaya veya diğer ülkelere karalama ve saldırı yöneltmeye herhangi bir devletin hakkı yoktur. İkincisi, Çin-DSÖ ortak araştırma raporu uluslararası camia ve bilim alanının kabul ettiği sonuçlara ve tavsiyelere ulaşmış, DSÖ dahil olmak üzere tüm tarafların saygı göstermesi ve uygulaması gerekmektedir. Bundan sonraki küresel kaynak araştırma çalışmaları da bu raporu temel alarak gerçekleştirilmeli, başka bir yön açılmamalıdır. Üçüncüsü, Çin tarafı öteden beri bilimsel kaynak araştırmasına destek vermekte, ve vermeye devam edecektir. Karşı çıktığımız konunun siyasallaştırılması, Dünya Sağlık Asamblesi kararlarına aykırı olan kaynak araştırması, ve Çin-DSÖ ortak araştırma raporundan vazgeçen kaynak araştırmasıdır. Dördüncüsü, DSÖ Sekreterliği, DSA kararı gereği gelecek dönemdeki çalışma mekanizması da dahil olmak üzere küresel COVID-19 kaynak araştırma planı konusunda üye ülkeleriyle yeterli oranda görüşüp ilgili kararları yerine getirmeli, üye ülkelerinin görüşlerine saygı göstermeli, ve ilgili ülkeler için kaynak araştırma planı söz konusu ülkeler ile müzakere edilerek belirlenmeli ve bu temelde işbirliği etkin bir şekilde yürütülmelidir.

Bazı ülkeler, kendi içlerinde salgınla mücadeledeki beceriksizliklerine odaklı dikkatleri başka yere çekmek ve diğer bir ülkeyi karalamak ayrıca o ülkeye baskı yapmak olan siyasi hedefine ulaşmak için salgını siyasallaştırmaya, virüsü diğer ülkeleri karalamak için kullanmaya, virüsün kaynağı araştırmasını alet etmek için çabalamaktadır. Bunlar, bilimsel kaynak araştırmasına ve küresel salgınla mücadeleye ciddi bir şekilde zarar vermektedir. Şu ana kadar 70 ülke, COVID-19 kaynak araştırmasının bilimsel bir görev olduğunu, siyasallaştırılmayacağını ve Çin-DSÖ ortak

araştırma raporunun savunulması gerektiğini vurgulamak için, DSÖ Genel Direktörü'ne mektup göndermiş veya ilgili açıklamalarda bulunmuştur. ABD'li bilim insanları dahil olmak üzere çeşitli ülkelerden bilim insanları defalarda çağrıda bulunarak, ilgili çalışmaların bilimsel ruha dönmesi gerektiğini söyledi. Pennsylvania Üniversitesi Tıp Fakültesi virolog Susan R. Weiss son dönemdeki bir yazıda, “Koronavirüsün laboratuvardan sızma teorisi” delillerinin eksik olduğunu ve çoğu bilim insanının virüsün doğadan geldiğine ve hayvanlardan insana bulaştığına inandıklarını belirtti. Columbia Üniversitesi mikrobiyolog ve immünolog Vincent Racaniello, basına verdiği demeçte, ABD hükümetinin virüsün kaynak araştırmasına siyasi unsurlar kattığını ve bilimi kaale almadığını ifade etti. The Lancet dergisinin web sitesinde de ABD'li bilim insanları olmak üzere dünyada önde gelen 24 sağlık uzmanının ortak açıklamasına yer verilmiş ve açıklamada “Spekülasyondan ziyade bilimsel araştırma ancak COVID-19 yayılma yolunun bulunma anahtarıdır” diye vurgu yapılmıştır.

Virüsün önünde ülke ayrımı yok, salgının önünde ırk ayrımı yok. Çin, dünyadaki diğer ülkeler gibi, salgında mağduriyet yaşamıştır, ve bir an önce virüsün kaynağının bulunmasını ayrıca salgının yayılmasının en kısa zamanda önlenmesini temenni etmektedir. Şu an yayılması önlenemeyen salgın karşısında, aşıların adil dağıtımını teşvik etmek ve dayanış ve işbirliği yoluyla salgınla mücadeleyi yürütmek tarafların yapılması gereken iştir. Kaynak araştırma işbirliği, bilimsel istikamete bağlı kalmalıdır ve siyasallaştırma konusuna kararlı bir şekilde karşı çıkılmalıdır. Çin, küresel COVID-19 kaynak araştırmasını aktif bir şekilde yürütmek ve insanlığın salgın karşısında nihai zaferine katkı sağlamak için tüm taraflarla birlikte çalışmayı arzu etmektedir.

IV. Çin, Küresel COVID-19 Kaynak Araştırmasına Aktif Bir Şekilde Katılmaktadır

Çin tarafı öteden beri küresel COVID-19 kaynak araştırma çalışmalarına özen göstermektedir. Salgının ilk aşamasında, tarafımız Dünya Sağlık Örgütü ile kaynak araştırma işbirliğini aktif bir şekilde ilerletmeye başlamış, daha en başında koronavirüsün genetik dizinini paylaşmış ve iki defa DSÖ uzmanlarını kaynak araştırmalarını gerçekleştirmek üzere Çin'e davet etmiştir.

14 Ocak-10 Şubat 2020 tarihleri arasında, Çin, DSÖ ve 10 farklı ülkenin sağlık uzmanlarından oluşan ortak grup, Wuhan'da 28 günlük araştırma çalışmasını yapmıştır. Araştırma çerçevesinde, söz konusu grup Hubei Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezi, Wuhan Hastalık Kontrol ve Önleme Merkezi ve Wuhan Viroloji Enstitüsü ve benzer kurumları ziyaret etmiş, çeşitli biyolojik güvenlik laboratuvarlarını yerinde incelemiş ve ilgili kurumlardan uzmanlarla derin ve samimi bilimsel görüş teatisinde bulunmuştur. Çin tarafı, söz konusu grubun Wuhan'daki çalışmalarının pürüzsüz bir şekilde yürütülmesi için gerekli yardımlar sağlamış, tarafımızın açıklığı, şeffaflığı ve sorumluluğu tamamen gözler önüne serilmiştir.

Bazı ABD'li medya kuruluşlarının, Wuhan Viroloji Enstitüsü'ndeki üç çalışanın koronavirüse yakalandığına ilişkin iddiası vardı. Fakat gerçek şu ki, 30 Aralık 2019 tarihinden önce, Wuhan Viroloji Enstitüsü'nde koronavirüsle temas edilmemiş, koronavirüs muhafaza edilmemiş veya bu konu araştırılmamıştır. Wuhan Viroloji Enstitüsü hiçbir zaman koronavirüsü tasarlamamış, üretmemiş veya sızdırmamıştır. Avustralyalı virolog Danielle Anderson 2019'da salgının meydana gelmesinden hemen önce Wuhan Viroloji Enstitüsü'nde çalışmıştı. ABD'nin medyada dolaşan iddialarına karşın Danielle Anderson, Wuhan Viroloji Enstitüsü'nün çalışmalarının standartları olduğunu ve güvenlik konusunda son derece sıkı olduğunu ifade etmiş, ve ABD'li ve Batılı şahıs ve medya kuruluşlarının,

Wuhan Viroloji Enstitüsü'ne yönelik suçlamalarının asılsız olduğunu açıklığa kavuşturmuştur. Anderson'a göre, 2019 yılının sonunda enstitüde çalışan Çinli meslektaşlarından hiç kimse virüse yakalanmamış, kendisinin yaptırdığı bütün testlerde de virüse yakalandığına dair herhangi bir bulguya rastlanmamıştır.

ABD gibi bazı ülkelerin gerçekleri hiçe sayarak, Çin'in koronavirüs kaynak araştırmasını reddettiğini iddia etmesi tamamen gerçeklerden saptırmadır. Çin tarafının açık ve şeffaf tutumundan bambaşka olarak, ABD'de koronavirüs vakalarının bildirilen tarihten önce ortaya çıktığına ilişkin raporlar ve haberler hakkında ABD hiçbir açıklama yapmamıştır. Çin tarafı, uluslararası camianın ABD'nin kaynak araştırmasına eşgüdüm vermesini ve şeffaf veriler ve kanalları tanınmasını sağlamak için birlikte çaba sarf etmesini çağırmaktadır.